

Tak til Carlsberg for mindelegatet og tak til Lægeforeningens bestyrelse, som har indstillet mig.

Og tak for de pæne ord.

En blandet følelse af ydmyghed og taknemmelighed fylder mig.

Ydmyghed over at være privilegeret med et meningsfuldt arbejde og samtidig få lov til at være en lille brik i debatten om sundhedsvæsenet. Og taknemmelighed for opbakningen fra mine kollegaer.

En dag i forsommeren, mens jeg gik i haven og prøvede at få styr på bare det værste ukrudt, kom postbuddet og afleverede det brev, der til min store overraskelse og glæde fortalte om tildelingen af Carlsbergs Mindelegat.

Brevet var dateret 23.6., og taknemmeligheden blev også blandet med lettelse: Med min trang til at skræppe op om dette og hint, kunne jeg vel ligeså godt have oplevet at blive brændt på bålet sådan en Sct. Hans aften? Jeg er jo udmærket klar over at mit ønske om, at vi hele tiden må forholde os kritisk til, hvad vi har gang i, når vi udvider sundhedsvæsenets grænser, kan risikere at sætte en kæp i hjulet for den gode sag, som andre kollegaer kæmper for – hvad enten det handler om screening, der både kan redde liv og medføre overbehandling, eller om KRAM-busser, der ruller ud på gader og stræder og henter nye patienter til os.

Når jeg blander mig i debatten, er det ikke fordi jeg nødvendigvis prøver på at overbevise nogen om at jeg har ret, men jeg forsøger at sætte ord på nogle holdninger og tanker som findes blandt befolkning, patienter og ikke mindst blandt mine kollegaer – men hvor jeg til forskel fra andre har haft privilegiet at have en symbolsk ølkasse at stå på, hvor jeg kan give udtryk for tanker, som forhåbentlig også deles af andre.

Det kommer næppe bag på jer, der tildeler mig prisen, at mit engagement blandt andet ligger i at tage de raskes perspektiv. Der er nok af dygtige kollegaer og talrige patientforeninger, der slås for de syge. Samtidig leder en samlet lægemiddelindustri efter nye markeder, som kan aftage medicin. Men hvem kæmper så for retten til at være raske? Så jeg synes, jeg vil bruge min knappe taletid her til at slå et slag for, at vi skal have en Patientforening for Raske! Selv om det ved første øjekast ser ud til at blive landets mindste patientforening – der er ikke mange raske tilbage – så er der måske mange mennesker, der er raske, uden at vide det?

Hvis raske mennesker kunne få lov til at være raske uden vores indblanding, så ville der være bedre mulighed for os at tage os af de syge, de skrøbelige, de svage ældre, de psykiske patienter og de dårligt fungerende børn.

Og i det hele taget fastholde almen praksis adelsmærke: At vi tager os af hele patienten, og ser det enkelte menneske med sin egen, individuelle historie. Jeg er sikker på, at jer der sidder derude alt for godt ved, at når det kommer til stykket, så betyder et let forhøjet kolesterol intet i forhold til, hvad mennesket har med i rygsækken. Den tillid vi har fået til at tage del af menneskers fortællinger, er arvesølv vi skal forvalte med omhu. På den måde kan vi danne modvægt til den ”silotænkning”, som præger vores væsen i dag, og hvor mennesker opdeles i risikofaktorer og sygdomme, der skal følges i parallelle forløbsprogrammer.

Jeg har i dag modtaget et studielegat – og hvad ville være mere nærliggende end at få lov til at studere mere om historienes betydning for menneskers sygdom og sundhed – det der i moderne sprogbrug kaldes narrativ medicin, og som man ved meget mere om i udlandet.

Det vil jeg glæde mig til at rejse ud i verden og lære mere om
Endnu en gang tak for legatet.

Præstø, november 2011

Lotte Hvas